

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12522

Tarih : 15.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim
gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.13/4/2021

Şevin Coşkun

Muş Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih : 16 Nisan 2021	Esas No: 2/3570

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİMİ
15 Nisan 2021
Numara

TBMM GENEL KURUL
15 Nisan 2021
809595

GENEL GEREKÇE

Asgari ücretin üzerindeki vergi ve kesinti yükü nedeniyle asgari ücret insanca bir yaşamı sağlamaktan uzaktır. Öte yandan pandeminin yarattığı iş kaybı ve gelir kaybı ile enflasyonda yaşanan tırmanma eğilimi dikkate alınacak olursa 2021 asgari ücretinin tespitinden kısa bir süre sonra büyük bir aşınma yaşandığı ortadadır. Pandemi nedeniyle büyük çaplı iş kayıpları yaşandı. Bu iş kayıpları gelir kayıplarına dönüştü. 7 milyon civarındaki sigortalı işçi, İşsizlik Sigortası Fonu pandemi ödeneklerine başvurdu. Bu ödeneklerin yetersiz kaldığı biliniyor. Pandemi nedeniyle hane gelirlerinde önemli kayıplar yaşandı ve yoksullaşma arttı. Asgari ücretin ele geçen miktarının arttırılması pandemi koşullarında daha da önemli hale gelmektedir. Bu yolla özellikle yoksul ve düşük gelirli hanelere çok önemli bir gelir desteği sağlanabilir.

Asgari ücretten yapılan vergi ve diğer kesintiler asgari ücretin niteliği ile bağdaşmayacak kadar yüksektir. Brüt asgari ücretin dolaylı-dolaysız vergi ve diğer kesintileri dikkate alındığında işçinin eline brüt asgari ücretin sadece yüzde 66,6'sı net harcanabilir ücret olarak geçmektedir. Brüt asgari ücretin yüzde 33,4'ü vergi ve diğer kesintilere gitmektedir. Bu durumda asgari ücretli bir işçi 365 günlük bir yılın 122 gününü vergi ve kesintiler için çalışmaktadır.

Asgari ücret sosyal devlet ilkesinin en önemli uygulamalarından biridir. Asgari ücrete sağlanacak Hazine desteği ile milyonlarca çalışanın eline daha fazla ücret geçmesi sağlanmış olacaktır. Asgari ücrete sağlanan destek hem sosyal devlet hem de ücrete adalet ilkesiyle uyumlu bir yaklaşım olacaktır. Öte yandan yıllardır işveren kesimine sağlanan istihdama dönük Hazine destekleri dikkate alınacak olursa asgari ücretli işçilere sağlanacak Hazine desteğinin eşitlik ilkesinin de bir gereği olduğu bir gerçektir.

Bu kanun teklifinin amacı asgari ücretin toplam maliyeti artmadan işçilerin eline geçecek net miktarın artmasıdır. Bu kanunda öngörülen düzenlemeler ile asgari ücretin brüt tutarının net olarak ödenmesi mümkün hale gelecektir. Böylece 2.825,9 TL olan 2021 yılı asgari ücreti 3.577,5 TL olarak ödenebilecektir. Böylece ile asgari ücretli çalışanın eline 752 TL daha fazla net ücret geçmesi mümkün olacaktır.

HDP olarak asgari ücretin vergiden muaf tutulması ve dönemlik olarak açıklanması konusundaki ısrarımızı sürdürmekteyiz. Asgari ücret sadece asgari ücretlileri değil, bütün ücretli çalışanların ücretlerini doğrudan veya dolaylı etkileyen önemli bir ölçüttür. Asgari ücret yıllardır süren ve pandemi koşullarının da yıkıcı etkisiyle birlikte büyüyen krizle 2021'in reel yaşam koşullarının çok altında kalmıştır. Bu nedenle bütün işçiler, emekçiler, emek örgütleri ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte asgari ücretin vergiden muaf tutulması önerilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile asgari geçim indirimi tutarı artırılarak, ücretlerin asgari ücret kadar kısmından kesilen gelir vergisi düzeyine yükseltilmektedir. Böylece asgari ücret üzerindeki vergi yükü sona ermektedir.

MADDE 2- Bu madde ile ücretlerin asgari ücret kadar kısmının damga vergisinden muaf tutulması sağlanmaktadır.

MADDE 3- Bu madde ile ücretlerin, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücret kadar kısmına isabet eden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri işçi hissesinin Hazinece karşılanması hedeflenmektedir. Bilindiği gibi bu uygulama 2008 yılından bu yana işveren prim hisseleri için söz konusudur. İşveren pirim hisselerinin 5 puanlık tutarı Hazine tarafından karşılanmaktadır. Böylece işçi ve işveren pirim hisseleri konusunda dengeli bir yaklaşım söz konusu olacaktır.

MADDE 4- Bu madde ücretlerin asgari ücret kadar tutarına karşılık gelen işsizlik sigortası işçi prim payının Hazine tarafından karşılanması öngörülmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“Ücretin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır. Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır.”

MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ücret gelirlerinin asgarî ücrete karşılık gelen kısmı damga vergisinden muaftır.”

MADDE 3- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşsizlik sigortası işçi payının ücretlerin asgarî ücrete tekabül eden kısmına karşılık gelen tutar Hazine tarafından karşılanır.”

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar ile bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların ücretlerinin, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücret kadar kısmına isabet eden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden işçi hissesi Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Hazine ve Maliye Bakanlığına vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler ile 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu

Kanununa ve 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile diğer taksitlendirme ve yapılandırma kanunlarına göre taksitlendiren ve yapılandıran işverenler bu tecil, taksitlendirme ve yapılandırmaları devam ettiği sürece bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması hâlinde bu destek öncelikle uygulanır.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.